

Рис. 1. Напрями, які визначають експортну стратегію підприємств на світовому ринку ПЗ

Таким чином, комерційна присутність на території іншої держави набуває все більшої значущості в умовах націленості на вдосконалення механізму зовнішньоекономічних операцій вітчизняних підприємств на світовому ринку програмного забезпечення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Романчукевич М.Й. Вдосконалення методики вибору стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки // Глобальні та національні проблеми економіки. № 17. – 2017. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/90.pdf> (дата звернення: 18.04.2018 р.)

**Костюк Ігор Богданович, магістрант,
Король Володимир Степанович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

КЛАСИФІКАЦІЯ ЛОГІСТИЧНО-ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Чинники формування витрат на логістично-постачальницьку діяльність можна трактувати як будь-які рушійні сили, що виникають у будь-якій сфері логістично-постачальницьких операцій і впливають на величину та структуру таких витрат. У практичній діяльності суб'єктів підприємницької діяльності знання і розуміння зазначених чинників сприяє раціональному вибору тої чи іншої моделі поведінки під час реалізації кожного етапу логістично-постачальницької діяльності.

Попри те, що в умовах сьогодення щораз більше як вітчизняних, так й іноземних дослідників звертають увагу у своїх працях на проблему витрат на логістично-постачальницьку діяльність, це економічне поняття все ж є предметом гострої наукової полеміки теоретиків і практиків. Причини цього – різноманітні, однак пріоритетними з них є такі: недостатній рівень

теоретичного обґрунтування цього поняття та проблеми кількісного оцінювання величини таких витрат (у т.ч. у структурі логістичних витрат загалом). Загалом очевидно, що існування різноманітних підходів до трактування сутності витрат на логістично-постачальницьку діяльність суб'єктів господарювання є типовим явищем в економічній науці, оскільки сприяє розвитку цього поняття.

Впровадження у практику управління підприємствами логістичних принципів та формування логістичних систем призвели до виникнення нового терміна в економіці – “логістичні витрати”. На думку М. Н. Захарова та А. Н. Стерлігової, логістичні витрати – це витрати на здійснення логістичних операцій (складування, транспортування, збір, обробку та передачу даних про замовлення, запаси, поставки і т.п.) [1, 2, с. 45-54]. Такої ж думки притримуються Є. М. Рудніченко, Н. І. Гавловська, вказуючи, що під логістичними витратами слід розуміти витрати, пов'язані з виконанням логістичних операцій (розміщення замовлень на поставку продукції, закупівля, складування продукції, внутрішньовиробниче транспортування, проміжне зберігання, зберігання готової продукції, відвантаження, зовнішнє транспортування), а також витрати на персонал, устаткування, приміщення, складські запаси, на передачу даних про замовлення, запаси, поставки [3]

На підставі виконаних досліджень, а також з урахуванням вивчення теорії і практики доцільно виокремити чинники формування витрат на логістично-постачальницьку діяльність, що передбачають їхню систематизацію на чинники впливу на логістично-постачальницькі процеси та чинники впливу на зовнішніх стейкхолдерів.

Чинники формування витрат на логістично-постачальницьку діяльність:

1. Чинники впливу на логістично-постачальницькі процеси:

- цілі, тактика та стратегія постачання;
- інформаційне забезпечення логістично-постачальницької діяльності;
- дії підрозділів і / чи посадових осіб з постачання;
- логістично-постачальницькі технології;
- організування складського господарства;
- обсяги товарообороту;
- товарна структура виробництва;
- особливості операційного циклу;
- технологічний рівень виробництва.

2. Чинники впливу на зовнішніх стейкхолдерів:

- чинники впливу на зовнішніх стейкхолдерів;
- імідж підприємства;
- соціальна відповідальність підприємства;
- рівень конкуренції на ринку;
- транспортно-логістична інфраструктура;
- інфляційні очікування;
- інтернаціоналізація бізнесу.

Цілі, тактика та стратегія постачання є одним із ключових чинників впливу на логістично-постачальницькі процеси, що, своєю чергою, впливає на витрати

на логістично-постачальницьку діяльність. Чітка та продумана політика у цій сфері сприяє оптимізуванню відповідних грошових потоків, мінімізуванню складських запасів шляхом дієвішого планування роботи з постачальниками, забезпеченню своєчасності перебігу усіх етапів виробничого процесу, скороченню сировинної складової собівартості продукції тощо. Цілі, тактика та стратегія постачання показуватимуть, у якому напрямку здійснюватиметься управління витратами на логістично-постачальницьку діяльність. Недостатній рівень уваги до цих процесів призводить до негативних наслідків функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.

Визначеність цілей, тактики та стратегії постачання дає змогу керівній підсистемі цих процесів перманентно виявляти стратегічні можливості у зазначеному напрямку і залучати до їхнього поглибленого вивчення різні групи економічного впливу чи окремих посадових осіб. Чітко сформовані цілі постачання будуть також орієнтиром для працівників компанії як напрямом їхніх подальших дій. Вони сприятимуть формуванню передумов встановлення ключових показників ефективності управління витратами на логістично-постачальницьку діяльність, а також можуть бути критеріями оцінювання персоналу логістичних підрозділів. Чим більш чіткими та визначеними будуть цілі та тактика постачання, тим більш злагодженою буде політика управління зазначеними витратами, у т.ч. у системі управління витратами компанії загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Захаров М. Н. *Контроль и минимизация затрат предприятия в системе логистики* / М. Н. Захаров; [под ред. А. А. Колобова]. – М. : Экзамен, 2006. – 158 с.
2. Стерлигова А. Н. *Терминологическая структура логистики* / А. Н. Стерлигова // *Логистика и управление цепями поставок*. – 2004. – № 4-5. – С. 45-54.
3. Рудніченко Є. М. *Логістичні витрати підприємства: аналіз складу та структури* [Електронний ресурс] / Є. М. Рудніченко, Н. І. Гавловська. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/oc_Gum/Emr/2011_23_2/25RudGav.pdf.
4. *Економіка логістичних систем : монографія* / [М. Васелевський, І. Білик, О. Дейнега та ін.; за наук. ред. Є. Крикавського та С. Кубіва]. – Львів : Вид-во НУ “Львівська політехніка”, 2008. – С. 182.

**Хомин Юрій Юрійович, магістрант,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

СИНЕРГЕТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Не так давно безпекознавча парадигма почала розглядатися в менеджменті і вже отримала поширення як на макро-, так і на мікрорівні – рівні окремої організації. Складні системи є відкриті системи, які здатні до саморегулювання та самоорганізації. Адже виникає нагальна необхідність у розробці синергетичного підходу до управління економічною безпекою підприємства, який би збагачував та доповнював традиційні підходи.